

Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva

**PRÁVNA VEDA A PRAX:
VÝZVY MODERNÝCH EURÓPSKÝCH
INTEGRAČNÝCH PROCESOV**

Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie

**PRÁVNA VEDA A PRAX: VÝZVY MODERNÝCH
EURÓPSKÝCH INTEGRAČNÝCH PROCESOV**

medzinárodnej vedeckej konferencie

27. – 28. novembra 2015

Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, Bratislava

BRATISLAVA 2015

Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie

**PRÁVNÁ VEDA A PRAX: VÝZVY MODERNÝCH
EURÓPSKYCH INTEGRAČNÝCH PROCESOV**

/27. – 28. novembra 2015/

Šéfredaktor: doc. JUDr. Július KOVÁČ, CSc.

Programovy a vedecky vybor: JUDr. Andrej Karpat, PhD
JUDr. Libor Klimek
PaeDr. Zuzana Kurucova, PhD
JUDr. Veronika Skorkova PhD
JUDr. Denisa Soukenikova, PhD
JUDr. Ivan Roháč, LL.M, MBA, PhD
JUDr. Martina Řeřichová

Za odbornú a jazykovú stránku príspevkov zodpovedajú autori.
Rukopis neprešiel jazykovou úpravou.

Vydal: Paneurópska vysoká škola, Bratislava, 2015

OBSAH

ADMINISTRATÍVNE, FINANČNÉ, DAŇOVÉ, ZÁKON INFORMÁCIE

JUDr. Ing. Vlastimil Vicen. Problematika spravodlivosti v teórii, judikatúre a praxi (analytické úvahy).....	9
JUDr. Simona Čerevková. Ľudské práva.....	20
Барладян О. С. Адміністративно-правовий захист об'єкта права інтелектуальної власності правоохоронними органами України	23
Bysaga K. V. The issue of money laundering in the case of Shah v HSBC Private Bank [2013] in the United Kingdom	26
Борець М. В. Адміністративно-правовий статус державних регуляторів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму	29
Галуцько В. М. Деякі аспекти адміністративно-правових способів захисту прав і свобод людини.....	32
Денисенко Ю. М. Законні інтереси як елемент адміністративно-правового статусу малолітніх в Україні	34
Задаля Д. К. Поняття та призначення інституту шкільних приставів у сфері охорони громадського порядку в середніх навчальних закладах України	36
Левчук С. М. Реформування інституційної структури органів державної фіскальної служби України як суб'єктів надання адміністративних послуг	38
Літвінцева А. С. Податкова відповідальність: поняття та правова природа	41
Маковська О. В. Правове регулювання адміністративно-правового режиму тимчасово окупованої території в Україні	44
Міськевич А. В. Стан правового регулювання надання адміністративних послуг у сфері соціального захисту населення в Україні	46
Москаленко С. І. Захист прав інвалідів в Україні	48
Надобко Т. Ю. Співвідношення понять «профілактика» та «попередження» адміністративних правопорушень.....	51
Сабіщенко О. В. Проблеми реформування органів юстиції в Україні.....	54
Саєнко А. І. Стан та перспективи децентралізації адміністративних послуг в Україні	57
Сидор М. Я. Співвідношення понять «контроль» і «нагляд» через призму адміністративно-правового механізму взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування	58

Скворцов С. І. Проблеми визначення суб'єктів адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі.....	61
Скочиляс-Павлів О. В. Механізм захисту права на доступ до публічної інформації в Україні.....	63
Сливка М. М. Нормативно-правові засади адміністративно-правової охорони навколишнього природного середовища	66
Харенко О. В. Правовий статус суб'єктів інформаційної діяльності друкованих засобів масової інформації в Україні.....	68
Худик А. М. Природа та властивості суспільних благ	71
Янішевська К. Д. Деякі аспекти державного регулювання реклами лікарських засобів за законодавством України та зарубіжних країн	74
Ярошенко А. С. Аналіз зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання в галузі насінництва та розсадництва.....	77
LAND, ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A PRÍRODNÝCH ZDROJOV ZÁKON	
Blavatska D. A. The formation of conceptual-categorical apparatus of the ecological legislation of Ukraine in the context of European integration	80
Статівка О. О. Деякі практичні питання гармонізації законодавства України із законодавством Європейського Союзу у сфері природно-заповідного фонду...	83
Стрельник В. В. Європейсько-правові інструменти екологічного контролю в сфері охорони надр.....	86
TRESTNÉ PRÁVO, KRIMINALISTIKA, TRESTNÉ KONANIE, KRIMINOLÓGIA	
Албул Т. М. Кримінологічні аспекти протидії рейдерству в Україні	89
Алієва О. М. Процесуальне становище потерпілого за Кримінальним процесуальним кодексом України 2012 року.....	91
Беспалько І. Л. Визначення змістовного наповнення засади гуманізму у кримінальному процесі України.....	93
Білоус О. П. Про участь професійних юристів у забезпеченні створення й функціонування «конвертаційних центрів».....	96
Боруш А. О. Щодо окремих питань зміни повідомлення про підозру в кримінальному процесі України	99
Буцко О. В. Витоки, історія кримінальної відповідальності за незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах (третій та четвертий періоди).....	101

Величко А. А., Богдан Ю. М. Тероризм як глобальна проблема сьогодення	104
Галстян Г. Г. Поняття спеціальної техніки та її розуміння в контексті сучасних досліджень.....	106
Господарець М. В. Особливості огляду місця події при незаконному полюванні	109
Гуменна Н. В. Засоби розшукової діяльності слідчого	111
Бідняк Г. С., Джеглава М. В. Сучасне застосування криміналістичної фотографії на досудовому слідстві.....	114
Дмитрієва Л. В. Особистість особи, потерпілої від зґвалтування, вчиненого неповнолітніми: особливості і криміналістичне значення	116
Дуброва Р. В. Розвиток оперативно-розшукових і слідчих підрозділів в Україні	118
Єфімов Ю. В. Актуальні питання взаємодії правоохоронних органів та органів державного фінансового контролю при розслідуванні злочинів	121
Ivantsova O. V. Features of detection of crimes in sugar production industry	123
Кавун Д. Ю. Захист прав жертви кримінального правопорушення у досудовому розслідуванні в Україні	125
Канфуї І. В. Тимчасовий доступ до речей і документів як засіб отримання доказів	128
Коваленко І. А. Процес виявлення фальсифікованих лікарських засобів	130
Козерацька О. С. Особливості використання спеціальних знань в процесі розслідування злочинів проти безпеки виробництва	133
Колеснік І. І. Щодо формування криміналістичної характеристики злочинів проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту	136
Колеснікова І. А. Проблеми діагностики та виявлення добросовісних помилок у показаннях свідків	138
Крайнікова О. В. Правові підстави відмови прокурора від підтримання державного обвинувачення у суді.....	141
Крицька І. О. Деякі проблеми визнання відеозапису речовим доказом у кримінальному провадженні.....	143
Krukevych O. M. Procedural order of sentencing juveniles	145
Курапова К. М. Інститут перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами та його місце в структурі кримінального процесу України	146
Ландіна А. В. Кримінально-правове забезпечення інформаційної безпеки в Україні.....	149

Лісіцина Ю. О. Глобальні чинники (детермінанти) злочинної діяльності у сфері трансплантації органів або тканин людини, донорства крові.....	152
Марчук М. П. Вдосконалення протидії корупції у сфері розподілу квот в Україні відповідно до євроінтеграційних процесів.....	155
Маслій О. В. Правова визначеність у системі засад кримінального провадження, спрямованих на забезпечення справедливості	157
Набрusco М. С. Система типових слідчих ситуації початкового етапу розслідування торгівлі людьми.....	161
Навроцький Д. М. Щодо виконання наказу в органах внутрішніх справ	163
Нарожна О. В. Щодо необхідності дослідження особи злочинця як елементу криміналістичної характеристики злочинів проти довкілля	166
Озар В. Г. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування катування..	169
Погарченко Т. В. Деякі питання поняття та сутності злочинів, пов'язаних з підприємницькою діяльністю	171
Приходько М. М. Законодавчі зміни на шляху модернізації інституту участі народу в судочинстві	174
Рибалко В. О. Оцінні поняття «довіра» та «особлива довіра» як підстави для визначення кількості поручителів за новим Кримінальним процесуальним кодексом України.....	177
Родіонова Т. В. Розмежування складів злочинів за місцем скоєння злочину.....	179
Романцова С. В. Сексуальне насильство в сім'ї щодо дітей: кримінологічний аналіз.....	181
Романюк В. В. Значення міжнародних нормативно-правових актів для подальшого розвитку кримінального провадження щодо неповнолітніх.....	184
Руфанова В. М. Шляхи нейтралізації проявів сепаратизму в Україні.....	186
Серебрянський П. В. Проблемні аспекти забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному процесі.....	189
Скок О. С. Злочини невеликої тяжкості та проступки в кримінальному законодавстві України та Словацької Республіки	191
Солдатський В. В. Розумність строків тримання особи під вартою у правовій позиції ЄСПЛ.....	193
Сосніна О. В. Деякі питання віку суб'єкта злочину «Порушення недоторканності приватного життя» (ст. 182 КК України).....	197

Спасенко К. О. Місце наслідків порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою в структурі елементів криміналістичної характеристики	200
Тодосієнко А. О. Причини прояву молодіжного екстремізму в Україні	201
Хомяк К. В. Термін «кримінальне провадження» в сучасному кримінальному процесі України	204
Чабаненко С. М. Кримінологічна структуризація злочинів, пов'язаних з діяльністю позабюджетних цільових фондів України	206
Чернишов Г. М. Окремі соціально-психологічні чинники фінансового шахрайства в інвестиційно-будівельній сфері	208
Чорноусько М. В. Специфіка прокурорського нагляду за законністю досудового розслідування в контексті функціонування інституту заходів забезпечення кримінального провадження	211
Шаповал О. В. Розслідування економічних злочинів як об'єкт криміналістичного забезпечення	215
MEDZINÁRODNÉ PRÁVO	
JUDr. Jozef Veňo, PhD. Riešenie sporov z medzinárodných investícií	218
Біла-Кисельова А. А. Права людини згідно міжнародних договорів та узгодження міжнародних документів для застосування їх на практиці суддями України	222
Галаган О. Я. Принципи міжнародного телекомунікаційного права у навігаційній діяльності	225
Гончарова Ю. А. Некоторые аспекты международно-правовой защиты репродуктивных прав женщин	227
Кадацька А. А. Загальний огляд стратегій діяльності ЄБРР щодо України	229
Migalchan A.-T. I. Importance of early identification of a child as a victim of human trafficking	232
Мінченко Д. А. Реформування процедури визнання і виконання іноземних судових рішень в Європейському Союзі	235
Фоменко М. В. Поняття інституційних механізмів контролю дотримання прав дитини в міжнародному праві	237
Цвікі В. Ю. Насильницьке зникнення як злочин проти людяності	240

PRÁVA EURÓPSKEJ ÚNIE

Абрамова А. С. Адвокатське самоврядування в Україні та країнах ЄС: порівняльний аспект	244
Качурінер В. Л. Добровільні інструменти у сфері виробництва в праві Європейського Союзу	247
Прядко А. В. Правові засади системи продовольчого контролю у Європейському та Митному Союзах: порівняльний аспект	249

EURÓPSKY SÚD PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

Горобець Н. Г. Законодавство та практика України в контексті виконання рішень Європейського Суду з прав людини	252
Даниляк Ю. В. Практика Європейського суду з захисту інтересів осіб, не залучених національним судом до участі у справу	254
Льошенко О. Ю. Застосування практики Європейського суду з прав людини як критерій цивілізаційного розвитку держави	257
Сопільник Р. Л. Забезпечення в Україні права на справедливий судовий розгляд з урахуванням практики Європейського суду з прав людини	260

РЕФОРМУВАННЯ ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАННЯ І ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ СУДОВИХ РІШЕНЬ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Мінченко Д. А.

юрист Юридичної фірми «Юрлайн»

м. Одеса, Україна

LLM in International Business Law, Queen Mary University of London

м. Лондон, Великобританія

З 10 січня 2015 року набрав чинності Регламент ЄС № 1215/2012 про юрисдикцію та визнання і виконання судових рішень у цивільних та господарських справах (Регламент Брюссель I у новій редакції) [1], який замінив однойменний Регламент ЄС № 44/2001, відомий як «Брюссель I» [2].

Процес реформування Регламенту Брюссель I тривав багато років. За часи функціонування першого регламенту багато судових установ та адвокатів стикалися з різноманітними перешкодами та проблемними питаннями застосування окремих норм Регламенту при виконанні судового рішення на території іншої держави-члена ЄС.

Згідно попереднього Регламенту, судові рішення, винесене на території однієї держави-члена ЄС могло бути виконане в іншій тільки після того як суд другої держави-члена ЄС оголосив його виконуваним (більш відоме як «екзекватура»).

У квітні 2009 року комісія ЄС видала звіт та Зелену карту про проблемні питання функціонування Регламенту Брюссель I. Загалом Регламент вважався дуже успішним правовим інструментом, який сприяє міжнародному судовому процесу за допомогою ефективної системи правової співпраці, яка базується на складних правилах юрисдикції та обігу судових рішень. Однак, деякі питання функціонування цього Регламенту мали б бути вдосконалені. Основною метою перегляду Регламенту було усунення процедури екзекватури в усіх справах, які передбачені Регламентом.

Згідно з доповіддю Комісії, така обов'язкова процедура екзекватури мала наслідком лише додаткові витрати для судів та громадян і не принесла ніякої додаткової цінності для відправлення правосуддя. Загалом дослідження свідчили про те, що після подачі клопотання про визнання судового рішення, розгляд такого клопотання в судах першої інстанції тривав від 7 днів до 7 місяців, в залежності від держави. Часто клопотання подавалися незавершеними та поверталися судами на доопрацювання. Більшість клопотань були задоволені (між 90% та 100%), та тільки між 1 та 5% відсотків рішень про визнання іноземного судового рішення були оскаржені. Відповідно до досліджень Європейської Комісії процедура екзекватури коштувала від 2 000 до 3 000 євро в залежності від держави-члена, хоча могла коштувати і 12 700 євро, з урахуванням витрат на представників, переклад та судові витрати. Загалом, процедура екзекватури приводила до непотрібних витрат, затримок, та до нерівних умов стосовно звернення до судів [3].

З урахуванням напрацювань Європейської Комісії та судової практики 12 грудня 2012 року було прийнято Регламент (ЄС) № 1215/2012 Європейського Парламенту та Ради «Про юрисдикцію та визнання і виконання судових рішень у цивільних та господарських справах» [1]. Новий Регламент запроваджує положення, які спрямовані на усунення проблемних питань шляхом удосконалення доступу до правосуддя та шляхом поліпшення вільного обігу судових рішень у Європейському Союзі. Даний регламент застосовується до цивільних та господарських судових проваджень, документів та судового урегулювання спорів, які були ініційовані, створені або укладені з 10 січня 2015 року.

Можна виділити три основних елементи, що формують сутність нового Регламенту:

1) Судові рішення, винесені в одній державі-члені ЄС зараз можуть бути виконані в усіх інших державах-членах ЄС без необхідності вживання подальших допоміжних заходів (вимога застосування процедури екзекватури тепер скасована).

2) За наявності домовленості про вибір суду (наприклад умова про місце вирішення спору у контракті) певні процедурні тактики зволікань більше не можливі. Однак, не в усіх випадках можна радити узгодження такого положення про вибір суду тільки для того, щоб уникнути зволікань при розгляді судової справи.

3) Щодо споживчих угод, які підпадають під дію нового Регламенту, споживач тепер може завжди ініціювати судовий спір проти будь-якої особи, що займається торгівлею, у судових установах своєї країни проживання.

Найбільш суттєвою зміною у новій редакції Регламенту стало скасування процедури екзекватури при виконанні судових рішень, винесених в інших державах-членах Європейського Союзу.

Нова редакція Регламенту встановлює, що судові рішення винесене судом однієї держави-члена ЄС буде виконуваним в іншій країні-члені ЄС без необхідності декларації про виконання (стаття 39 Регламенту).

У відповідності до статті 42(1) Регламенту сторона, яка бажає виконати судові рішення, винесене в іншій державі, повинна надати компетентному органу наступні документи:

- Копію судового рішення, що відповідає вимогам встановлення його справжності, та

- Свідоцтво, видане судовою установою, що винесла рішення згідно з формою, встановленою Регламентом.

Стаття 36 (1) та стаття 39 нового Регламенту передбачають, що суди не повинні виносити рішення про визнання або про виконання остаточного судового рішення, винесеного судом іншої держави-члена Європейського Союзу. Для виконання судового рішення кредиторі зараз необхідно просто надати судові рішення до виконання до органу виконавчої влади разом із Свідоцтвом про виконання, виданим у відповідності до статті 53 або статті 60 залежно від обставин, судом або державним органом, який видав рішення.

Європейський законодавець розуміє, що це схиляє боржників до підвищеного ризику незаконного виконання. Та для захисту тих, проти кого таке рішення підлягає виконанню, були введені в дію наступні механізми:

- Свідоцтво про виконання має бути видано відповідно до статті 53 нового Регламенту. Свідоцтво повинно бути перекладено на мову особи, проти якої провадиться виконання, на її вимогу якщо орган виконавчої влади не організував такий переклад самостійно (стаття 42 (3) та стаття 43 (2) Регламенту).

- Підстави для відмови від виконання передбачені в статтях 34 та 35 попереднього Регламенту залишились незмінними в статті 45 нового Регламенту.

- Відповідно до пункту 30 декларативної частини нового Регламенту права проти виконання, які встановлені національним законодавством клопотаючої держави-члена також застосовуються у випадках виконання судового рішення, винесеного в іншій державі-члені. Це означає, що національні засоби проти виконання які застосовуються у місці виконання судового рішення можуть бути застосовані в державі-члені, в якій це рішення було винесене.

Також, новий Регламент прискорює виконання судових рішень, уникаючи процедуру екзекватури, але підстави для оскарження виконання судових рішень залишаються тими самими та все ще може бути застосовані боржником.

Виконуване судове рішення охоплює також і право застосовувати будь-які захисні (або тимчасові) заходи, які існують за законодавством адресованої держави-члена ЄС (стаття 40 Регламенту).

Як правило, тимчасові заходи, призначені судом, який має юрисдикцію до суті спору, безпосередньо виконуються зі свідоцтвом про виконання (стаття 42(2)). З іншого боку, заходи призначені судом, який не має юрисдикцію щодо спору, обмежуються тільки територією держави-члена, в якій вони були призначені (пункт 33 декларативної частини Регламенту та стаття 42(2)(b)(i)). Тимчасові заходи, призначені без присутності «відповідача» на судовому засіданні, підлягають виконанню в інших державах-членах якщо рішення було вручене відповідачу до виконання (стаття 42(2)(c)).

Таким чином, новий Регламент (ЄС) 1215/2012 скасовує раніше кошовну та довготривалу процедуру, що застосовується близько 10 000 разів на рік. Як наслідок, міжнародні судові спори будуть вирішуватися набагато легше та це дозволить заощадити Європейському Союзу до 48 мільйонів євро кожного року.

Література:

1. Регламент (ЄС) № 1215/2012 Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2012 року про юрисдикцію та визнання і виконання судових рішень у цивільних та господарських справах (нова редакція). Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1448575569132&uri=CELEX:32012R1215>

2. Регламент Ради (ЄС) № 44/2001 від 22 грудня 2000 року про юрисдикцію та визнання і виконання судових рішень у цивільних та господарських справах. Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32001R0044>

3. Доповідь Комісії до Європейського Парламенту, Ради та Європейського економічного та соціального комітету про застосування Регламенту Ради (ЄС) № 44/2001 про юрисдикцію та визнання і виконання судових рішень у цивільних та господарських справах. Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1448575758628&uri=CELEX:52009DC0174>

ПОНЯТТЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ КОНТРОЛЮ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ДИТИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Фоменко М. В.

*здобувач кафедри міжнародного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Міжнародні механізми захисту прав дитини – це система міжнародних організацій, які застосовують комплекс нормативних й інституційних засобів, що вироблені у процесі міжнародного співробітництва з метою забезпечення реалізації прав дитини, та які полягають у встановленні для кожної держави міжнародного зобов'язання з їх охорони та захисту, а також в здійсненні міжнародного контролю за виконанням такого зобов'язання.

Серед видів міжнародних механізмів захисту прав дитини потрібно виділити інституційні механізми контролю дотримання прав дитини.

При аналізі зазначеного визначення можна зробити висновок про те, що інституційні механізми контролю дотримання прав дитини спрямовані на їх охорону від по-

**Paneurópska vysoká škola,
Fakulta práva**

Právna veda a prax: výzvy moderných európskych integračných procesov
27. – 28. novembra 2015

Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie:

Šéfredaktor: doc. JUDr. Július KOVÁČ, CSc.

Programový a vedecký výbor:

- JUDr. Andrej Karpat, PhD
- JUDr. Libor Klimek
- PaeDr. Zuzana Kurucova, PhD
- JUDr. Veronika Skorkova PhD
- JUDr. Denisa Soukenikova, PhD
- JUDr. Ivan Roháč, LL.M, MBA, PhD
- JUDr. Martina Řeřichová

Vydal: Paneurópska vysoká škola, Bratislava, 2015